

Si vols canviar
el món, comença
per casa teva.

REhabilita ^A/_T

Rehabilita 2022

Dossier de premsa

Novembre 2022

Què és REhabilita?

REhabilita és una iniciativa impulsada i promoguda pel Col·legi de l'Arquitectura Tècnica de Barcelona (Cateb), i que compta amb un Comitè Estratègic conformat per la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació, l'AMB i representants de tot el sector (col·legis professionals, gremis, associacions, etc...). Des de la seva primera edició el 2014 REhabilita s'ha consolidat com la cita anual amb la rehabilitació de tot el sector de la construcció i ha perseguit un triple objectiu: sensibilitzar la ciutadania envers la rehabilitació, transferir coneixement als professionals i transformar el sector.

Com consciència Rehabilita els ciutadans?

A fi de conscienciar la ciutadania sobre la necessitat de rehabilitar energèticament els edificis i activar-la per aprofitar el fons Next Generation el Cateb, amb la col·laboració de El Terrat (The Mediapro Studio) ha produït una sitcom titulada *Generation Next. La nova vida dels edificis*. La sèrie consta de set episodis de dos minuts de durada, el primer dels quals sortirà en antena el proper 4 de novembre.

La telesèrie arrenca quan tres companys de pis -la Lídia (Mònica Macfer), en Marc (Marc Tarrida) i la Tere (Tamara NDong)- reben una factura de la llum molt més elevada de l'habitual. Aquest ensurt fa que es posin mà a l'obra per gastar menys i descobreixen que, per estalviar de veritat, no n'hi ha prou amb tancar la llum i posar la rentadora en horaris intempestius, sinó que cal rehabilitar tot l'edifici. Per poder fer-ho han de convèncer tota la comunitat de propietaris.

Cadascun d'aquests tres personatges està associat a un dels beneficis de rehabilitar. Així la Lídia, una jove compromesa amb el medi ambient, representa el compromís amb la descarbonització i l'impacte dels edificis en la salut dels que hi viuen; el Marc, estudiant d'ADE i una mica garrepa, es vincula amb l'estalvi econòmic i les subvencions existents per facilitar les obres, mentre que la Tere, addicta a les xarxes socials i aspirant a streamer, està associada a la millora de la qualitat de vida a la llar.

Cada episodi arrenca amb una situació còmica després de la qual apareix un convidat que parlarà sobre algun dels temes relacionats amb la rehabilitació energètica, com són l'estalvi en la factura de la llum i del gas, la reducció de les emissions de gasos contaminants o la implantació de les energies renovables. Alguns dels cameos que passaran pel pis dels protagonistes són Tian Riba, Xantal Llavina o Francesc Mauri.

La sèrie ha estat possible gràcies a la col·laboració de l'Agència de l'Habitatge de Catalunya, l'INCASÒL, l'ICAEN i l'Ajuntament de Barcelona, i la seva emissió forma part de Rehabilita 2022, un projecte col·lectiu liderat pel Cateb que aplega tots els agents del sector de l'edificació amb l'objectiu d'impulsar la rehabilitació al país. Rehabilita té lloc anualment a la tardor i el seu objectiu és fer de la rehabilitació i el manteniment un nou sector d'activitat adreçat a la millora de l'entorn urbà i de la qualitat de vida de tots els ciutadans.

Què són el fons Next Generation i què són les Oficines Tècniques de Rehabilitació?

Els fons Next Generation estan impulsats per la Unió Europea per afavorir la recuperació econòmica del continent després de la crisi originada per la covid-19. Un dels eixos més destacats és la reducció del consum d'energia als edificis, d'aquí que una part important es dediqui a subvencionar actuacions destinades a reduir tant la demanda d'energia primària no renovable, com el consum energètic. Aquests fons tenen caràcter extraordinari i hauran de disposar-se abans del juny de 2026, data límit de justificació a la UE.

A fi de difondre i impulsar aquests fons, els col·legis catalans d'Arquitectes Tècnics han posat en funcionament l'Oficina Tècnica de Rehabilitació (OTR.cat) per divulgar, impulsar, informar i assessorar propietaris i comunitats de veïns sobre els programes de rehabilitació energètica finançats pels fons Next Generation. Catalunya destinarà 480 milions d'euros d'aquests fons per rehabilitar 20.000 habitatges l'any, durant 3 anys, per aconseguir l'objectiu de descarbonització marcat per al 2050.

L'OTR és fruit del conveni de col·laboració signat l'1 de febrer entre l'Agència de l'Habitatge de Catalunya i els col·legis catalans de l'Arquitectura Tècnica,

d'Arquitectes i d'Administradors de Finques per vehicular els ajuts que la Unió Europea ha destinat a la rehabilitació energètica. L'OTR actuarà de mitjancera entre la Generalitat i els usuaris últims dels ajuts, per tal d'empènyer, facilitar i agilitzar el procés.

El Departament de Drets Socials va considerar que els col·legis professionals tècnics (d'arquitectes tècnics i d'arquitectes) i d'administradors de finques eren clau per assolir els objectius del Reial Decret 853/2021, de 5 d'octubre, que regula els programes d'ajuts en matèria de rehabilitació residencial.

Amb aquest conveni, els col·legis professionals ajuden a cost zero les comunitats de propietaris en la gestió de la sol·licitud de subvenció i en tot allò referent a la documentació necessària per al seu tràmit, per tal que el major nombre d'edificis possible es pugui beneficiar de les subvencions.

Amb aquest propòsit es va llançar el mes de setembre passat la campanya "Rehabilitar és estalviar", impulsada conjuntament el Consell de l'Arquitectura Tècnica de Catalunya, el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC) i el Consell de Col·legis d'Administradors de Finques, amb el suport de l'Agència de l'Habitatge de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona.

La campanya vol fer visibles les tres Oficines Tècniques de Rehabilitació que gestionen els col·legis professionals i que són el punt d'informació i assessorament per a la ciutadania.

A la web OTR.cat es troba tota la informació que professionals, propietaris, presidents d'escala o la ciutadania necessiten conèixer sobre com accedir a aquests ajuts.

Els ciutadans poden trobar informació i arguments per emprendre el projecte de rehabilitació del seu edifici i podran sol·licitar un arquitecte tècnic que, finançat pels propis fons, faci un estudi previ del seu edifici i els aconselli sobre el projecte de rehabilitació més adient i el seu finançament més adequat.

Els arquitectes tècnics poden trobar eines de suport a la seva tasca com a tècnics de l'edifici, amb sessions formatives i activitats de capacitatció en diferents àmbits. Es podran inscriure a una Borsa de Tècnics OTR, per rebre de manera directa l'encàrrec de ciutadans i comunitats de veïns que tenen interès en diagnosticar el seu edifici i valorar la possibilitat de rehabilitar-lo.

El fons Next Generation inclouen diferents programes de subvenció, tres dels quals estan específicament adreçats a propietaris d'habitatges i comunitats de veïns:

- Programa “Llibre de l'edifici”: cobreix el 100% dels costos d'un tècnic per realitzar el llibre de l'edifici i el projecte de rehabilitació energètica necessari per aconseguir l'estalvi requerit. Les comunitats que aconseguixin aquesta subvenció obtindran de manera gratuïta el diagnòstic i/o pla d'actuacions del seu edifici.
- Programa “Edificis”: subvenciona projectes que aconseguixin una reducció del consum d'energia primària no renovable de l'edifici (el que no és energia neta) del 30% o més. Si la reducció és del 30%, es subvencionen el 40% dels costos d'actuació. Si la reducció és superior, el % augmenta i pot arribar fins al 80%
- Programa “Habitatges”: cobreix el 40% del cost de l'actuació (sempre que aquest sigui igual o superior a 1.000 €), amb un límit de 3.000 € per habitatge (no aplicable a segones residències)

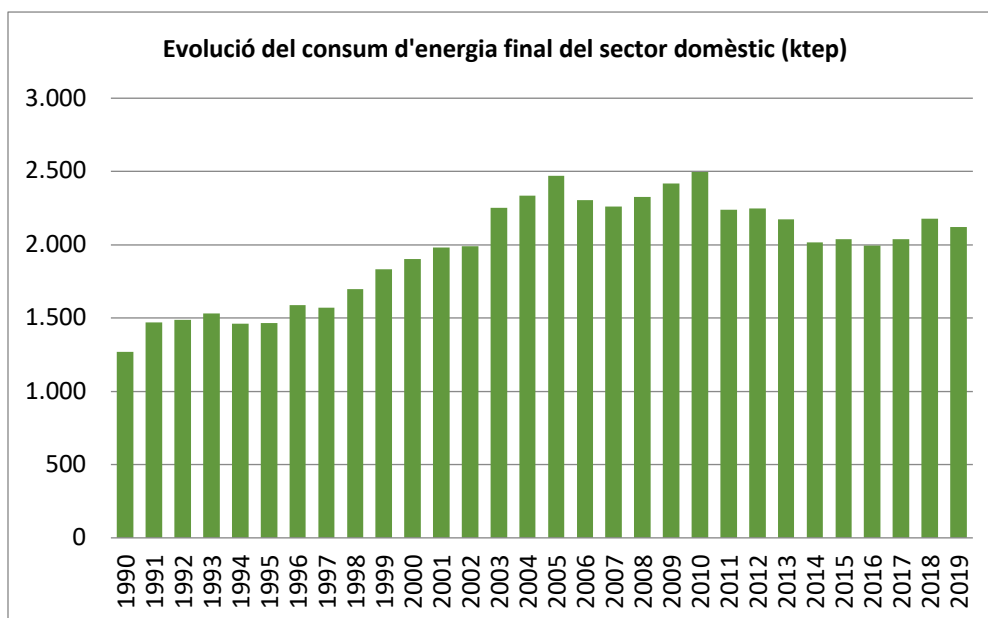
Diverses entitats bancàries han signat un acord amb la Generalitat per oferir préstecs específics per a Comunitats, amb condicions especials que facilitin el major nombre possible de rehabilitacions. Es tracta de préstecs a 10-15 anys, amb tipus d'interès baixos. En alguns casos, a més, aquests préstecs tenen un període de carència, de manera que no es comencen a pagar fins que les obres ja s'han enllestit, moment en el qual els veïns ja comencen a gaudir de l'estalvi en la factura energètica mensual.

Quina és la situació energètica dels habitatges a Catalunya?

L'energia¹ té un paper fonamental en les emissions de gasos d'efecte hivernacle i en especial en les emissions de CO₂². Per quantificar el seu efecte,

¹Anomenem energia a la capacitat per realitzar un treball, expressant-se com la potència multiplicada per unitat de temps. És necessari indicar que el temps d'ús és fonamental a l'hora de quantificar-la i haurem de tenir en compte el balanç anual per a poder valorar-la. La unitat més utilitzada i derivada del sistema internacional és el kWh. Per tal de poder valorar i equiparar millor el nostre edifici amb la resta és aconsellable relacionar-la amb la superfície, establint el rati kWh/m².

s'agafa com a referència la reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEI) respecte als valors de 1990. Com es pot observar en el gràfic adjunt, el consum d'energia final a Catalunya, del sector domèstic, el 2019 (2.123,0 ktep) és un 67% superior al de 1990 (1.267,2 ktep).

Font pròpia a partir de dades de l'[Institut Català d'Energia](#)

Aquest increment té diferents causes. Entre elles l'augment de la població a Catalunya. Si es calcula l'increment del consum d'energia sense tenir en compte l'increment de la població s'obté que el consum d'energia a Catalunya en el sector domèstic, entre l'any 2019 respecte l'any 1990, ha estat del 31%.

Any	Consum total (ktep)	Habitants (núm.)	Consum per càpita (tep/hab)
1990	1.267,2	6.025.000	0,21
2019	2.123,0	7.722.203	0,27
Diferència	68%	28%	31%

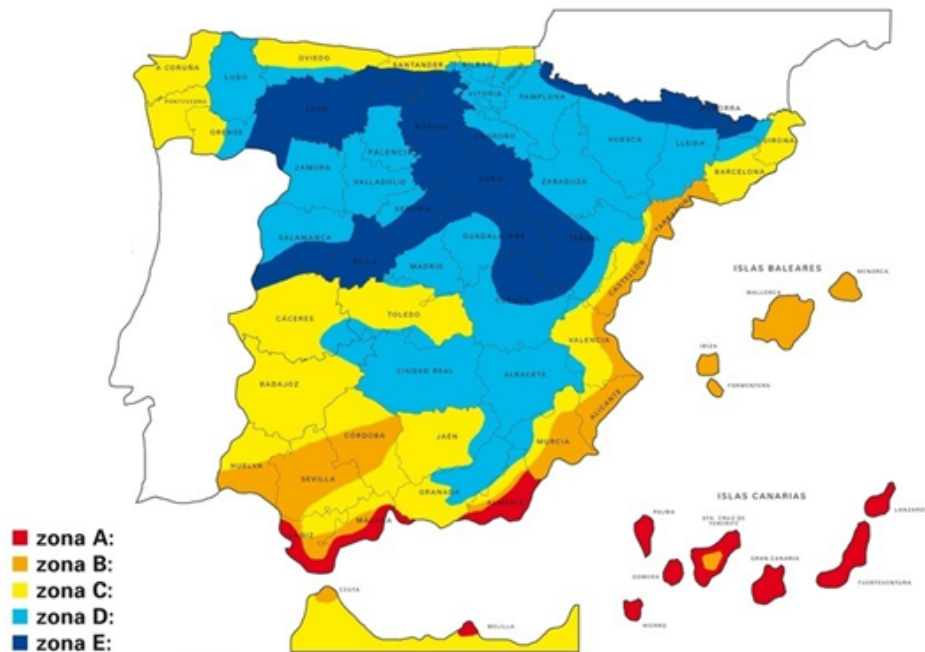
A conseqüència dels objectius de reducció d'emissions de CO₂ marcats per la UE, cal reduir aquest índex, respecte de l'any 1990 i no augmentar-lo. La futura Llei del Canvi Climàtic Espanyola planteja que aquesta reducció ha de ser del 23% al 2030.

² Anomenem emissions de CO₂ a la quantitat de CO₂ emès durant el procés de generació, transformació, transport i consum d'energia. Dependran tant del consum energètic com de la font energètica utilitzada (renovable o no renovable).

Consum d'energia al parc edificat de Catalunya

El consum d'energia en els edificis depèn de:

- la zona climàtica on es troba l'edifici
- i de les prestacions energètiques de l'edifici
- dels hàbits de consum de l'usuari.

La zona climàtica depèn d'on està ubicat l'edifici i la qualificació energètica de l'edifici depèn de les prestacions de l'edifici. Els edificis amb unes prestacions menors demanen³ més energia. En la taula següent es pot observar el consum d'energia primària⁴ no renovable en kWh/m²any, obtinguda de la mitja dels certificats d'eficiència energètica dels edificis d'obra nova registrats a Catalunya, segons la zona climàtica on està aquest edifici:

CONSUM D'ENERGIA PRIMÀRIA NO RENOVABLE (kWh/m²any)

³ Anomenem demanda energètica a la quantitat d'energia necessària per a satisfer els nostres requeriments de confort ambiental i ús. Per calcular-la es tindrà en compte les consideracions d'implantació, ús, morfologia i sistema constructiu de l'edifici.

⁴ Anomenem energia primària a l'energia continguda a les fonts energètiques tenint en compte el procés de transformació, emmagatzematge i pèrdues degudes al transport des del punt de producció al punt de consum.

		A	B	C	D	E
ZONIFICACIÓ CLIMÀTICA	ZONA B3		27,48	39,58	60,37	49,30
	ZONA C2	22,10	35,72	50,09	71,12	108,59
	ZONA C3		36,345	53,14	57,77	
	ZONA D1	18,38	44,63	75,22	108,88	
	ZONA D2	32,48	43,66	64,61	94,78	154,96
	ZONA D3	34,96	50,18	70,44	85,26	227,37
	ZONA E1	55,35	69,16	92,98	159,85	182,08

Dades extretes dels certificats d'eficiència energètica a Catalunya. Font: ICAEN

En el cas dels edificis existents, els consum mitjans d'energia primària per metre quadrat i per habitatge és la següent.

ZONA CLIMÀTICA	QUALIFICACIÓ	CONSUM MITJA ENERGIA PRIMÀRIA [kWh/m2·any]	CONSUM MITJA ENERGIA PRIMÀRIA HABITATGE [kWh/hab·any]
Zona B	A	21,7	1.737,5
	B	38,8	3.106,7
	C	55,0	4.397,6
	D	78,0	6.239,8
	E	139,5	11.160,5
	F	201,6	16.130,7
	G	256,0	20.478,5
Zona C	A	22,2	1.776,5
	B	41,6	3.327,9
	C	59,6	4.771,8
	D	87,3	6.984,2
	E	150,5	12.038,2
	F	216,0	17.277,0
	G	293,9	23.510,6
Zona D	A	42,5	3.397,8
	B	50,9	4.074,7
	C	72,7	5.815,6
	D	108,3	8.663,1
	E	184,6	14.766,9
	F	277,3	22.182,2
	G	362,8	29.020,4
Zona E	A	30,3	2.420,7
	B	71,7	5.733,0
	C	92,5	7.403,0
	D	139,8	11.184,5
	E	229,4	18.355,0
	F	334,9	26.792,5
	G	457,0	36.561,4

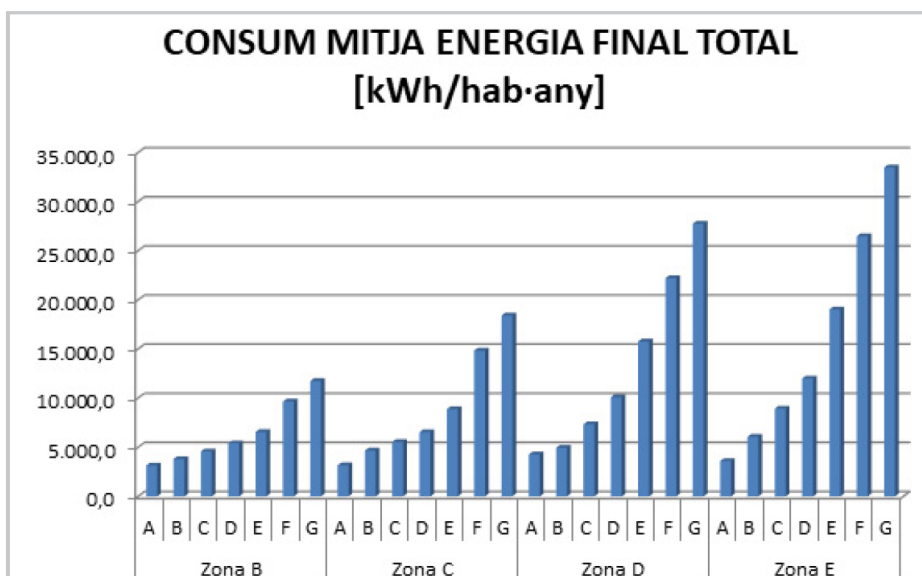
Dades extretes dels certificats d'eficiència energètica a Catalunya. Font: ICAEN

D'altra banda tenim l'energia final, que és aquella que la persona usuària consumeix i paga a la seva factura energètica. Les dades següents s'han calculat afegint el consum d'enllumenat i electrodomèstics a l'energia final calculada per les eines de certificació. Cal tenir en compte que aquest valor i el present a la factura energètica pot variar, perquè a les eines de certificació es consideren uns horaris d'ocupació iguals en tots els edificis d'habitatges i, en canvi, en la realitat, la persona usuària acaba definint la temperatura de confort i els horaris de funcionament dels seus equips.

En les gràfiques següents es veu clarament la relació entre un major consum mitjà d'energia final i una pitjor qualificació i una major severitat climàtica (la zona E és la més severa en règim d'hivern). El consum mitjà final d'energia a Catalunya segons els certificats d'eficiència energètica seria el següent:

ZONA CLIMÀTICA	QUALIFICACIÓ	CONSUM MITJA ENERGIA FINAL SUPERFICIE [kWh/m ² -any]	CONSUM MITJA ENERGIA FINAL HABITATGE [kWh/hab-any]	CONSUM MITJA ENERGIA FINAL CLIMATITZACIÓ + ACS [kWh/hab-any]	CONSUM MITJA ENERGIA FINAL ELECTROD. + ILLUMINACIÓ [kWh/hab-any]	CONSUM MITJA ENERGIA FINAL TOTAL HABITATGE [kWh/hab-any]
Zona B	A	42,3	3.385,5	1.181,1	1.957,8	3.138,9
	B	20,3	1.622,5	2.111,8	2.175,3	3.797,9
	C	27,0	2.156,9	2.989,3	2.417,0	4.573,9
	D	34,0	2.716,1	4.241,6	2.685,6	5.401,7
	E	46,7	3.733,5	7.586,5	2.819,9	6.553,4
	F	83,8	6.700,4	10.965,0	2.960,9	9.661,2
	G	108,0	8.636,6	13.920,5	3.108,9	11.745,5
Zona C	A	66,6	5.329,9	1.207,6	1.957,8	3.165,4
	B	31,1	2.490,9	2.262,2	2.175,3	4.666,2
	C	39,0	3.117,5	3.243,7	2.417,0	5.534,5
	D	48,2	3.854,1	4.747,6	2.685,6	6.539,7
	E	75,8	6.067,5	8.183,1	2.819,9	8.887,4
	F	148,4	11.875,9	11.744,2	2.960,9	14.836,8
	G	191,3	15.301,3	15.981,6	3.108,9	18.410,2
Zona D	A	230,4	18.435,5	2.309,7	1.957,8	4.267,5
	B	86,7	6.939,4	2.769,8	2.175,3	4.945,2
	C	61,6	4.931,6	3.953,2	2.417,0	7.348,7
	D	92,6	7.405,0	5.888,9	2.685,6	10.090,6
	E	161,9	12.949,1	10.038,0	2.819,9	15.769,0
	F	240,7	19.255,2	15.078,6	2.960,9	22.216,1
	G	308,0	24.636,8	19.727,0	3.108,9	27.745,7
Zona E	A	201,6	16.130,5	1.645,5	1.957,8	3.603,3
	B	82,1	6.567,8	3.897,1	2.175,3	6.072,4
	C	81,4	6.511,8	5.032,3	2.417,0	8.928,9
	D	116,4	9.312,1	7.602,8	2.685,6	11.997,7
	E	202,6	16.209,9	12.477,1	2.819,9	19.029,7
	F	294,1	23.529,8	18.212,6	2.960,9	26.490,7
	G	379,6	30.370,4	24.853,1	3.108,9	33.479,3

a) Edificis existents

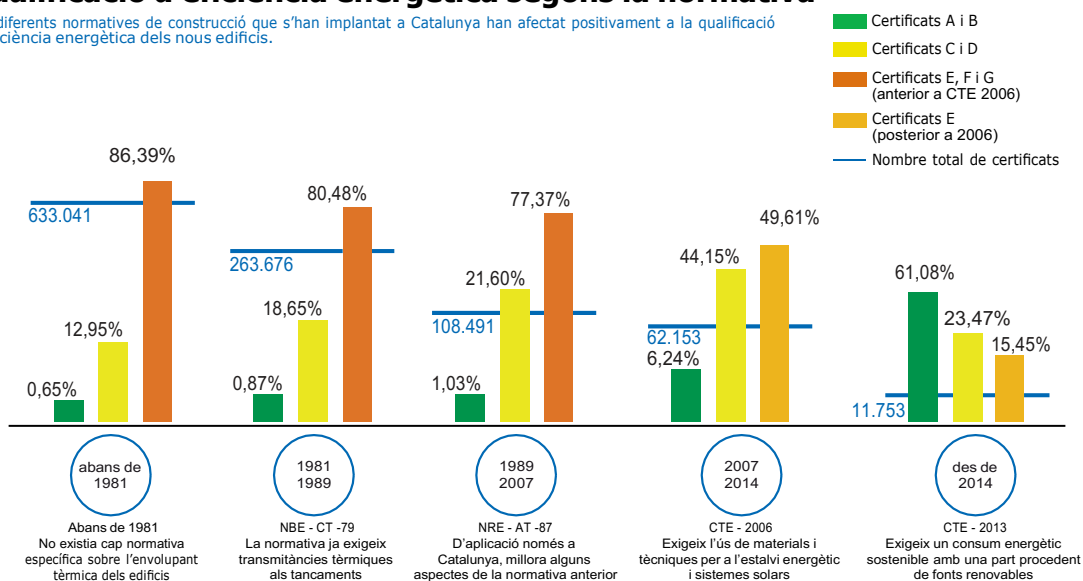
Dades extretes dels certificats d'eficiència energètica a Catalunya. Font: ICAEN

Qualificació energètica dels edificis a Catalunya

Fins al mes de juny del 2020, es van realitzar a Catalunya, 1.079.1685 certificats d'eficiència energètica. De l'anàlisi de les seves dades es pot obtenir la qualificació energètica amb els percentatges, per anys de construcció dels edificis, que es pot veure en el gràfic adjunt.

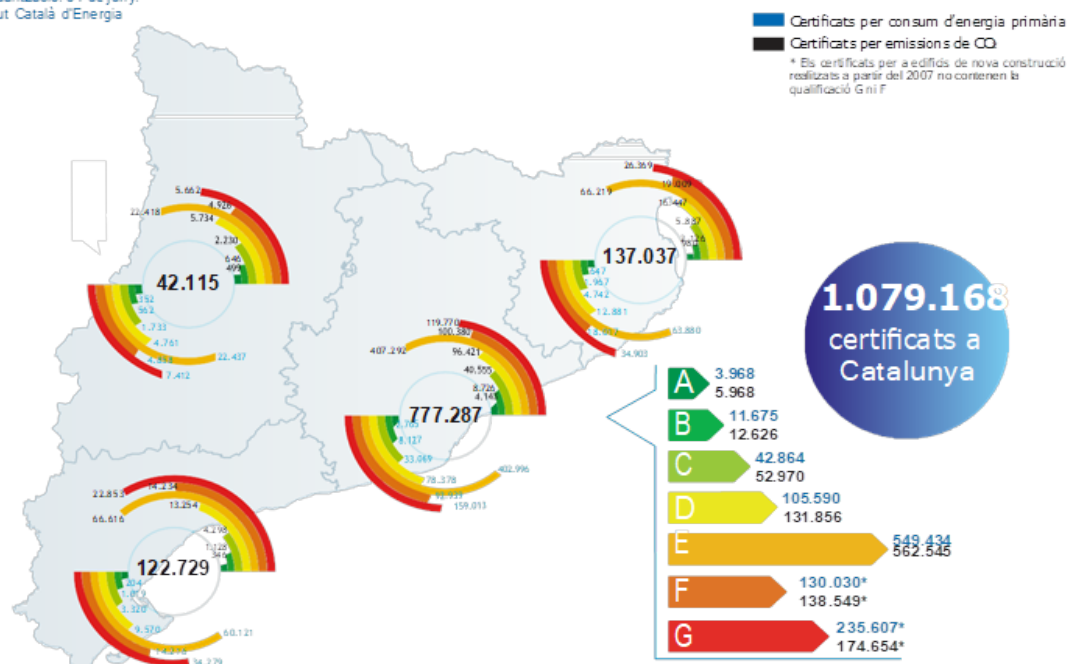
Qualificació d'eficiència energètica segons la normativa

Les diferents normatives de construcció que s'han implantat a Catalunya han afectat positivament a la qualificació d'eficiència energètica dels nous edificis.

Certificats segons la seva qualificació d'eficiència energètica (juny 2020)

Data d'actualització: 31 de juny.
Font: Institut Català d'Energia

Qualificació energètica del parc edificat per anys de construcció

Extrapolant la qualificació energètica dels certificats d'eficiència energètica de l'apartat anterior, al volum d'edificis existents a Catalunya, es pot obtenir la següent estimació⁵ de qualificació energètica del parc d'edificis d'habitatges a Catalunya.

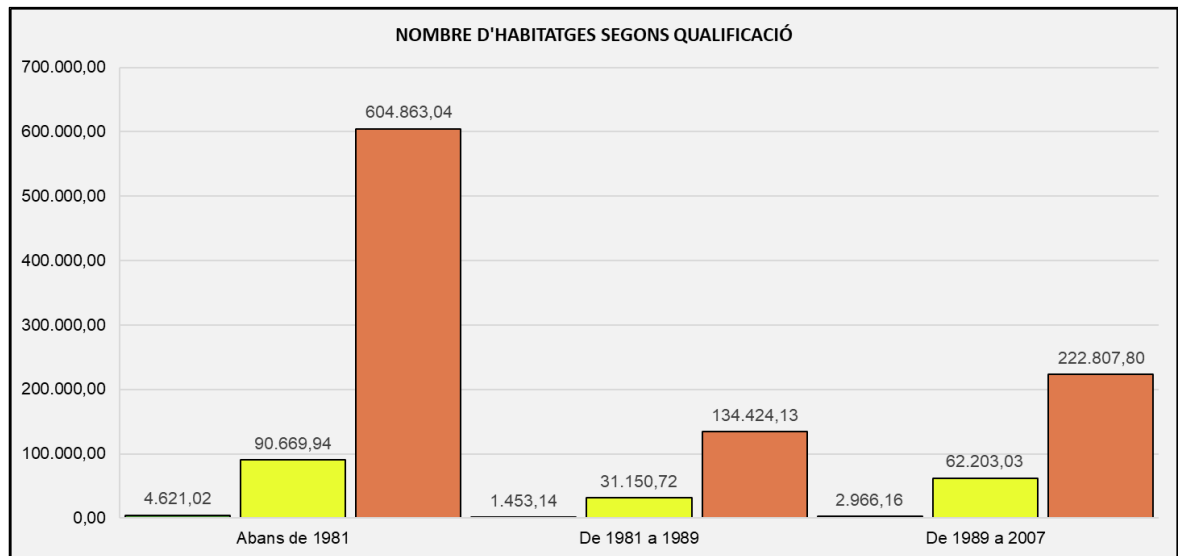
Any de construcció	Nombre d'edificis d'habitatges	Any de construcció	Nombre d'edificis	Nombre d'edificis d'habitatges segons qualificació		
				A i B	C i D	E, F i G
Abans de 1900	116.722	Abans de 1981	700.154,00	4.621,02	90.669,94	604.863,04
De 1900 a 1920	44.263					
De 1921 a 1940	47.469					
De 1941 a 1950	45.466					

⁵ Aquesta extrapolació ha estat realitzada pel Cateb, a partir de les dades d'edificis d'habitatges obtinguts de l'IDESCAT i la qualificació energètica d'edificis obtinguts de l'ICAEN. Es tracta d'una dada aproximada i orientativa per a tenir un ordre de magnitud de la qualificació energètica del parc d'edificis d'habitatges.

De 1951 a 1960	93.311
De 1961 a 1970	137.868
De 1971 a 1980	215.055
De 1981 a 1990	167.028
De 1991 a 2001	171.220
De 2002 a 2011	138.919
Total	1.177.321

De 1981 a 1989	167.028,00	1.453,14	31.150,72	134.424,13
De 1989 a 2007	287.977,00	2.966,16	62.203,03	222.807,80
Total	1.155.159,00	9.040,32	184.023,69	962.094,97

Gràfica del nombre d'edificis d'habitatges segons qualificació energètica:

Tal com es pot veure, el volum d'edificis amb qualificacions E, F i G és molt important respecte de la resta.

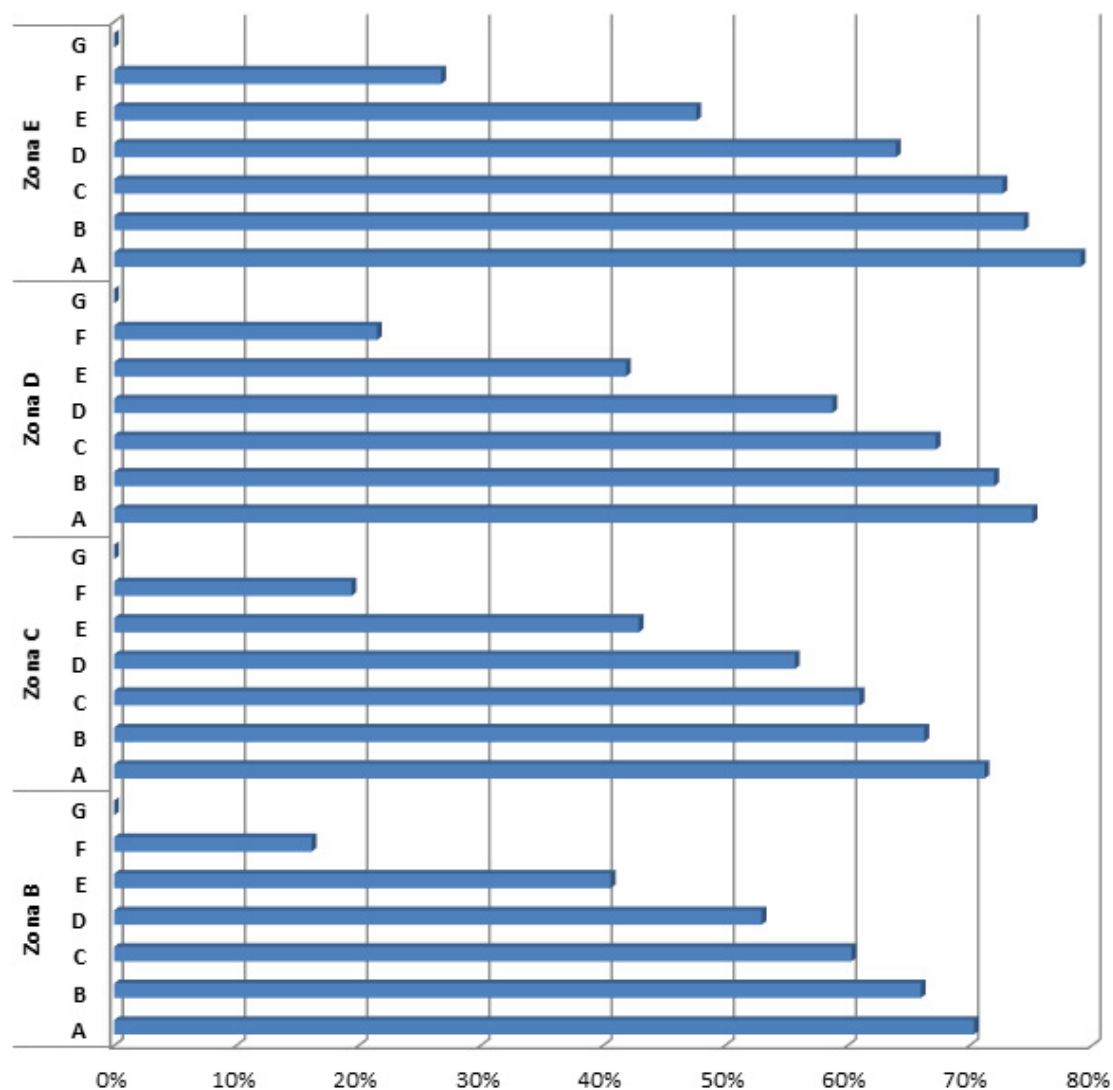
Estalvi energètic amb la millora de la qualificació energètica del parc edificat a Catalunya

Els certificats energètics són una fotografia de l'estat en el qual es troba l'edifici en el moment de realitzar la certificació. Si s'agafen les dades dels certificats d'eficiència energètica i s'extrapolen les dades s'obté que els percentatges d'estalvi energètic que hi ha entre cadascuna de les qualificacions energètiques seria el següent:

ZONA CLIMÀTICA	QUALIFICACIÓ	ESTALVI % RESPECTE HABITATGE "G"	ESTALVI RESPECTE LLETRA ANTERIOR %
Zona B	A	70%	17%
	B	66%	17%
	C	63%	15%
	D	53%	18%
	E	41%	32%
	F	16%	18%
	G	0%	0%
Zona C	A	71%	32%
	B	66%	16%
	C	61%	15%
	D	56%	26%
	E	43%	40%
	F	19%	19%
	G	0%	0%
Zona D	A	75%	14%
	B	72%	33%
	C	67%	27%
	D	59%	36%
	E	42%	29%
	F	22%	20%
	G	0%	0%
Zona E	A	79%	41%
	B	74%	32%
	C	73%	26%
	D	64%	37%
	E	48%	28%
	F	27%	21%
	G	0%	0%

Dades extretes dels certificats d'eficiència energètica a Catalunya. Font: ICAEN

ESTALVI % RESPECTE HABITATGE "G" SEGONS ZONA CLIMÀTICA

Informació extreta de:

Informe en matèria d'ajuts a la renovació-rehabilitació energètica. Next Generation UE. Elaboració: Col·legi de l'Arquitectura Tècnica de Barcelona (Cateb) a partir de dades de l'Institut Català d'Energia (ICAEN), Institut Estadístic de Catalunya (IDESCAT) i Ministerio de Transportes, Movilidad y Agenda Urbana (MITMA). Barcelona. Març 2021

UN PROJECTE COL·LECTIU LIDERAT PER:

COMITÈ ESTRATÈGIC

PROMOTORS INSTITUCIONALS:

MEMBRES COL·LABORADORS:

